

यमुनामाई गाँउपालिका रौतहटको
आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को
निति तथा कार्यक्रम

सञ्चालन ऐन, २०७४, अर्थ मन्त्रालयबाट प्राप्त मार्गदर्शन, सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट समय-समयमा जारी भएका मार्गदर्शन तथा परिपत्रहरू, मन्त्रालयबाट प्राप्त गाउँपालिकाको बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०७८, गाउँ कार्यपालिकाबाट गठित विभिन्न विषयगत समिति र राजश्व परामर्श समिति समेतबाट प्राप्त सुझावहरूका आधारमा सम्भव भएसम्म जनचाहनालाई समेट्ने गरी यो नीति तथा कार्यक्रम तयार गरिएको छ ।

सदस्य महोदयहरू,

अब म आगामी आ.व. २०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रमहरू प्रस्तुत गर्दछु :

सामाजिक विकास तर्फ:

आधारभूत स्वास्थ्य सेवा:

६. यमुनामाई गाउँपालिकावासीहरूको स्वास्थ्य सम्बन्धि सेवाको सुनिश्चितताको लागि अगामी आ.व. २०८१/८२ मा १५ शैयाको प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र (नगर अस्पताल) निर्माणका लागि आवश्यक जग्गा खरिद तथा व्यवस्थापन गरिनेछ । साथै सो स्वास्थ्य केन्द्र सञ्चालनको लागि दक्षजनशक्ति, आवश्यक उपकरण लगायतको व्यवस्थापन गरि तत्काल ५ शैया सम्मको स्वास्थ्य केन्द्र सञ्चालनको अविलम्ब व्यवस्था गरिनेछ ।
७. नेपाल सरकारको नीतिअनुसार गाउँपालिकाभित्रका स्वास्थ्य संस्थाहरूको भौतिक संरचनाहरूको सुधार गरी स्वास्थ्य सुविधालाई अपांगमैत्री तथा किशोरकिशोरी मैत्री र सहज पहुँचयोग्य बनाइने छ साथै संचालनमा रहेका प्रयोगशालाहरूलाई थप व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ ।
८. गाउँपालिका क्षेत्रमा स्थायी रूपले वसोवास गर्ने सबै जातजाति, विपन्न वर्गका समुदायलाई लक्षित गरी सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन स्थानीय स्वास्थ्य संस्थामा कम्तिमा ८ पटक गर्भ जाँच गराई तथा सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रम सञ्चालन भएको स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी गराएको र ३५ दिन भित्रमा सम्बन्धीत बडा कार्यालयमा वच्चाको जन्मदर्ता गराउने आमालाई प्रोत्सहान स्वरुप रु. एकहजार मात्र गाउँपालिकाको स्वास्थ्य शाखा माफत उपलब्ध गराइने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
९. स्वास्थ्य तथा व्यक्तिगत सरसफाई कार्यक्रम अन्तर्गत विद्यालयमा अध्ययनरत रजस्वला सुरु भईसकेका बालिकाहरूको नि:शुल्क सुरक्षित प्याड वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिइनुका साथै प्रत्येक सामुदायिक विद्यालयहरूमा प्याड ए टी एम मेशिन जडान गरिनेछ ।
१०. आपतकालीन उद्धार तथा विरामी बोकनको लागि आवश्यक उपकरण र दक्ष जनशक्ति सहितको एम्बुलेन्सको अविलम्ब व्यवस्था गरि सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।

यमुनामाई गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रम

२०८१/०८२
यमुनामाई गाउँपालिका
सुदूरपश्चिम प्रदेश

सञ्चालन ऐन, २०७४, अर्थ मन्त्रालयबाट प्राप्त मार्गदर्शन, सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट समय-समयमा जारी भएका मार्गदर्शन तथा परिपत्रहरू, मन्त्रालयबाट प्राप्त गाउँपालिकाको बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०७८, गाउँ कार्यपालिकाबाट गरिने विभिन्न विषयगत समिति र राजश्व परामर्श समिति समेतबाट प्राप्त सुझावहरूका आधारमा सम्भव भएसम्म जनचाहनालाई समेट्ने गरी यो नीति तथा कार्यक्रम तयार गरिएको छ।

सदस्य महोदयहरू,

अब म आगामी आ.व. २०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रमहरू प्रस्तुत गर्दछु :

सामाजिक विकास तर्फ:

आधारभूत स्वास्थ्य सेवा:

६. यमुनामाई गाउँपालिकावासीहरूको स्वास्थ्य सम्बन्धि सेवाको सुनिश्चितताको लागि आगामी आ.व. २०८१/८२ मा १५ शैयाको प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र (नगर अस्पताल) निर्माणका लागि आवश्यक जग्गा खरिद तथा व्यवस्थापन गरिनेछ। साथै सो स्वास्थ्य केन्द्र सञ्चालनको लागि दक्षजनशक्ति, आवश्यक उपकरण लगायतको व्यवस्थापन गरि तत्काल ५ शैया सम्मको स्वास्थ्य केन्द्र सञ्चालनको अविलम्ब व्यवस्था गरिनेछ।
७. नेपाल सरकारको नीतिअनुसार गाउँपालिकाभित्रका स्वास्थ्य संस्थाहरूको भौतिक संरचनाहरूको सुधार गरी स्वास्थ्य सुविधालाई अपांगमैत्री तथा किशोरकिशोरी मैत्री र सहज पहुँचयोग्य बनाईने छ साथै संचालनमा रहेका प्रयोगशालाहरूलाई थप व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ।
८. गाउँपालिका क्षेत्रमा स्थायी रूपले बसोबास गर्ने सबै जातजाति, विपन्न वर्गका समुदायलाई लक्षित गरी सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन स्थानीय स्वास्थ्य संस्थामा कम्तिमा ८ पटक गर्भ जाँच गराई तथा सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रम सञ्चालन भएको स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी गराएको र ३५ दिन भित्रमा सम्बन्धीत बडा कार्यालयमा बच्चाको जन्मदर्ता गराउने आमालाई प्रोत्सहान स्वरुप रु. एकहजार मात्र गाउँपालिकाको स्वास्थ्य शाखा मार्फत उपलब्ध गराईने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ।
९. स्वास्थ्य तथा व्यक्तिगत सरसफाई कार्यक्रम अन्तर्गत विद्यालयमा अध्ययनरत रजस्वला सुरु भईसकेका बालिकाहरूको निःशुल्क सुरक्षित प्याड वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिइनुका साथै प्रत्येक सामुदायिक विद्यालयहरूमा प्याड ए टी एम मेथानि जडान गरिनेछ।
१०. आपतकालीन उद्धार तथा विरामी बोक्नको लागि आवश्यक उपकरण र दक्ष जनशक्ति सहितको एम्बुलेन्सको अविलम्ब व्यवस्था गरि सञ्चालनमा ल्याईनेछ।

यमुनामाई गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रम

महोदय सञ्चालक
यमुनामाई गाउँपालिका
२०८२

११. प्राकृतिक आयुर्वेद चिकित्सा पद्धति र युनानी चिकित्सा पद्धतीलाई एकिकृत रुपमा सञ्चालन गर्ने निति लिइनेछ ।
१२. यमुनामाई गाउँपालिकालाई पोषणमैत्री स्थानीय तह घोषणाको लागि पोषणमैत्री स्थानीय तह कार्यन्वयन निर्देशिका, २०७८ अनुसारको आवश्यक सूचकहरुलाई प्राथमिकतामा राख्दै आवश्यक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
१३. यमुनामाई गाउँपालिका अर्न्तगतको स्वास्थ्य चौकीहरुमा अपुग औषधीहरु तथा उपकरणको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
१४. यमुनामाई गाउँपालिका अर्न्तगतका महिला स्वास्थ्य स्वमसेविकाहरुको परिणाममुखि सेवा प्रवाहको लागि आवश्यक सेवा सुविधामा वृद्धि गरिनेछ ।

. शिक्षा :

१५. सामुदायिक विद्यालयको स्तर वृद्धि गरी विद्यालयमा शतप्रतिशत विद्यार्थी भर्ना कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याइनेछ । त्यसैगरी विद्यालयहरुमा स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माणका लागि आवश्यक छलफल चलाइने छ । साथै जातीय बाहुल्यताको आधारमा सामुदायीक विद्यालयहरुमा मात्री भाषा शिक्षाको पठन पाठन सम्बन्धी व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१६. सामुदायिक विद्यालयहरुलाई आवश्यक डेस्क, बेन्च तथा शिक्षण समाग्रीहरुको आवश्यक व्यवस्थापन गरि विद्यार्थीहरुको अव्यवस्थित बसाईको प्ररम्परालाई अन्त्य गरिनेछ ।
१७. प्राविधिक शिक्षालाई जोड दिई दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्न शैक्षिक संस्थाहरूसँग समन्वय गरी अगाडि बढाइने छ । साथै संचालित प्राविधिक शिक्षलयमा आवश्यकता अनुसारको औजार उपकरणहरु तथा प्रयोगशालाको व्यवस्थापन गरिने छ ।
१८. आगामी दिनहरुमा गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका सबै विद्यालयका विद्यार्थीहरु तथा अभिभावक समेतलाई सरसफाई कार्यमा एकजुट गराई गाउँलाई सफा बनाउन विद्यालय मार्फत् विद्यार्थी, विद्यार्थी मार्फत् अभिभावक भन्ने मूल नाराका साथ गाउँपालिकावासीलाई पुर्ण सरसफाईको अभियानमा क्रियाशील गराइने नीति लिइने छ ।
१९. सामुदायिक विद्यालयहरुमा समयानुकूल सूचना प्रविधिको माध्यमबाट शिक्षा प्रदान गर्नका लागि आगामी आ.व. २०८१/०८२ बाट क्रमशः सञ्चालन गरिने छ । सबै सामुदायिक विद्यालयमा समयको मागअनुसार अंग्रेजी माध्यमको शिक्षालाई बालकक्षा देखि माध्यमिक कक्षा सम्म सञ्चालन गरिनेछ ।

यमुनामाई गाउँपालिकाको आर्थिक बर्ष २०८१/०८२ को निति तथा कार्यक्रम

महमद सउद
अध्यक्ष
यमुनामाई गाउँपालिका
सरुअटा, रोल्पा

२०. सबै सामुदायिक विद्यालयबाट चौमासिक प्रगति समीक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने नीति लिइने छ । गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका सामुदायिक विद्यालयहरूमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरू बीच अतिरिक्त क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
२१. सामुदायिक विद्यालयहरूमा विद्यार्थी संख्याका आधारमा शिक्षक दरबन्दी मिलान गर्ने गराउने कार्यमा जोड दिई विद्यालयमा आवश्यकता र औचित्यका आधारमा अपुग विषयगत शिक्षक दरबन्दी थप गरी सोको लागी आवश्यक व्यवस्थापन गरिनेछ ।
२२. सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरि निजी विद्यालय र सामुदायिक विद्यालयको पाठ्यक्रममा एकरूपता कायम गर्न पहल गरिनेछ । विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार निर्माण गर्दा अर्पांगमैत्री र बालमैत्री बनाउन अनिवार्य गराइनेछ । हरेक विद्यालयहरूमा स्वच्छ, पिउने पानीको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
२३. सामुदायिक विद्यालयहरूमा सञ्चालित दिवा खाजा कार्यक्रमलाई थप गुणस्तरयुक्त बनाउन निरन्तर अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण गरिनेछ ।
२४. यमुनामाई गाउँपालिका अन्तर्गतको सामुदायिक विद्यालयहरूबाट SEE मा उत्कृष्ट अंक ल्याइ उतीर्ण गरेको ५/५ जना छात्र र छात्राहरू उच्च शिक्षामा निरन्तरताको लागि गाउँपालिका अध्यक्ष छात्रवृत्ति कार्यक्रम संचालनमा ल्याइ छात्रवृत्ति प्रदान गरिनेछ ।

रोजगारी प्रवर्द्धन तर्फ :

२५. संविधानले प्रत्याभूत गरेका अधिकारहरूको अधिकतम उपयोग गर्दै एक घर एक रोजगारको नीति अवलम्बन गरिनेछ । यमुनामाई गाउँपालिका अन्तर्गतका बेरोजगार युवाहरूका लागि गा.पा.अध्यक्ष रोजगार कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
२६. बेरोजगार, विपन्न र कृषि लगायतका क्षेत्रमा काम गर्ने मजदुरहरूको अवस्था र आवश्यकतालाई मध्यनजर गर्दै प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत रोजगारीको अवसर प्रदान गरिनेछ । साथै अत्यधिक श्रमिक खर्च हुने आयोजनाहरू मर्मत सम्भार, कृषि सडक मर्मत, नाला सफाई, सडक मर्मत, कुलो सफाई तथा मर्मत लगायतका आयोजनाहरू प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत सञ्चालन गरिनेछ । यस कार्यक्रमलाई प्रभावकारी कार्यान्वयन तथा उत्पादनशील बनाउनको लागि लागत साभेदारीको समेत व्यवस्था गरिनेछ ।
२७. रोजगार सेवा केन्द्रमा सुचिकृत बेरोजगारहरू लाई रोजगारीको अवसर प्रदान गर्नका लागि गाउँपालिकाबाट निर्माण सामग्री तथा औजार उपकरणहरूको व्यवस्था गरी प्रभावकारी रूपमा संचालन गरिनेछ । रोजगार सेवा केन्द्रलाई थप सुदृढिकरण गरी रोजगार सुचना केन्द्रको रूपमा स्थापना गरिनेछ ।

यमुनामाई गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को निति तथा कार्यक्रम

महेश साहा
अध्यक्ष
यमुनामाई गाउँपालिका
सुदूरपश्चिम प्रदेश

२८. वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका तथा विदेश पलायन हुने यूवाहरुका लागि स्थानिय स्तरमा नै रोजगारीको अवसर उपलब्ध गराउन युवा तथा महिला लक्षित छोटो तथा लामो अवधिको शिप विकास तालिम कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ, र युवा लक्षित शिप विकास तालिम तथा व्यवसायिक तालिमहरुलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

सामाजिक सुरक्षा:

२९. लक्षित समूह कार्यक्रमअन्तर्गत महिला विरुद्धको लैङ्गिक तथा घरेलु हिंसा, महिला अधिकार, बाल अधिकार, जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रमसञ्चालन गरिनेछ ।
३०. बाल अधिकारको सुनिश्चितताको लागि बालमैत्री स्थानिय तह घोषणा कार्यक्रम कार्यन्वयन गरिनेछ ।
३१. महिलाहरुको नेतृत्व विकास तथा आर्थिक समृद्धिका लागि विभिन्न किसिमका तालिमहरु सञ्चालन तथा बजार माग अनुसारको सीप विकास तालिम सञ्चालन गरिनेछ ।

पूर्वाधार विकास तर्फ:

३२. बस्ती विकास, शहरी योजना तथा भवन निर्माण सम्बन्धि आधारभूत मापदण्ड २०७२ मा व्यवस्था भए बमोजिम घरमा सेफ्टी ट्याङ्की निर्माण र जडान भएका तथा तोकिएको सडक क्षेत्राधिकारको जग्गा पुग्ने गरि सडकको चौडाई भएपश्चात मात्र घरलाई निर्माण सम्पन्न प्रमाण पत्र दिने व्यवस्थालाई कडाइका साथ लागू गरिनेछ ।
३३. गाउँपालिका क्षेत्रमा नयाँ निर्माण हुने भवनहरुको हकमा नेपाल सरकारबाट स्वीकृत बस्ती विकास, शहरी योजना तथा भवन निर्माण सम्बन्धी आधारभूत मापदण्ड, २०७२ अनुसार हुने गरी घर नक्शा पास सुचारु गर्ने तथा उक्त मापदण्ड लागू हुनुभन्दा अघि निर्माण सम्पन्न भएका भवनहरुको हकमा अभिलेख प्रयोजनका निमित्त नेपाल सरकार तथा सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट जारी परिपत्रअनुसार हुने गरी तोकिएको दस्तुर लिई घर नक्शा पास गरिने नीति लिइनेछ ।
३४. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका सडकहरुलाई क्रमागत रुपमा सडक ढलान, नाला निर्माण तथा कालोपत्रे गर्ने कार्यलाई विशेष प्राथमिकतामा राखी निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
३५. सडकहरुको मर्मत सुधार तथा स्तरोन्नति कार्य गर्न मर्मत सम्भार कोषको स्थापनाका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरिनेछ । यसका लागि गाउँस्तरीय वार्षिक सडक मर्मत योजना संचालन गरिनेछ ।

यमुनामाई गाउँपालिकाको आर्थिक बर्ष २०८१/०८२ को निति तथा कार्यक्रम

महेश साह
 अध्यक्ष
 यमुनामाई गाउँपालिका
 सरुवाडा, रैतहट

३६. गाउँपालिका भित्रका सडकहरूको सडक मापदण्ड बमोजिम सिमाङ्कन गरी सडकको चिन्हहरू राख्ने कार्यको थालनी गरिनेछ । साथै गाउँपालिका भित्रका नक्सा भएका सडक, ऐलानी, पर्ती र सार्वजनिक उपभोगका जग्गाहरू नक्साङ्कन गरी अवैध कब्जा गरेको जग्गा खालि गराइनेछ ।
३७. गरिव, दलित एम विपन्न परिवारको पहिचान गरी सुरक्षित आवासका लागि जनता आवास कार्यक्रम संचालन गरिएको छ । यस कार्यलाई अगामी आर्थिक वर्षमा प्रत्येक वडामा सञ्चालन गरिनेछ ।
३८. यस गाउँपालिकामा गाउँपालिका कार्यालयको प्रशासनिक भवनका लागि जग्गा खरिद तथा प्रशासनिक भवन निर्माण कार्य अगाडी बढाइनेछ ।

आर्थिक विकास तर्फ

कृषि तथा पशु विकास तर्फ :

३९. कृषकहरूको उत्पादन वृद्धिमा सहूलियत तथा सिचाईमा कृषकहरूको पहुँचका लागि कृषि मिटरको सतप्रतिशत वील गाउँपालिकाबाट भुक्तान गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
४०. कृषि तथा सिचाई क्षेत्रको समग्र विकासका लागि कृषि सहकारी संजाल निर्माण, अर्ग्यानिक कृषि उत्पादन, बिउ विजन, किट वितरण तथा सतह र भूमिगत सिचाईको प्रवर्द्धन गर्नका लागि कृषि तथा सिचाई कार्यालय लगायत अन्य सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय गरी कृषक समूहहरूलाई प्रोत्साहित गरिने छ ।
४१. कृषिमा उन्नती यमुनामाई गाउँपालिकावासीको समुन्नती भन्ने नारामा आधारित रहि यमुनामाई गाउँपालिका ले कृषि क्षेत्रलाई व्यावसायिक, आत्मनिर्भर तथा प्रमुख आय स्रोतको रूपमा विकास गर्ने गरी मुख्य प्राथमिकतामा राख्ने नीति लिइनेछ ।
४२. यमुनामाई गाउँपालिकाको गरिव तथा विपन्न कृषकहरूलाई प्राथमिकतामा राखी आवश्यकता अनुसारको कृषि औजार तथा वीउ विजनहरू उपलब्ध गराउदै आएको नितिलाई निरन्तरता दिइनेछ । साथै थप कृषि वालीहरूको लगत संकलन तथा किशानहरूको पहिचान गरी सम्पूर्ण कृषकहरूलाई व्यवस्थित रूपमा कृषि औजार तथा वीउ विजनहरू वितरण गरिनेछ ।
४३. पशु बीमा र कृषि बीमालाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न सहजीकरण गरिनेछ ।
४४. कृषक वर्गको मलखाद्य तथा वीउबीजनमा सहज पहुँच कायम गर्न अनुदान, आंशिक अनुदान तथा सहूलित दरमा मलखाद्य तथा वीउबीज तथा आधुनिक औजार उपकरण उपलब्धताको व्यवस्था मिलाइने छ ।

यमुनामाई गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को निति तथा कार्यक्रम

महेश सुन्दर
अध्यक्ष
यमुनामाई गाउँपालिका
सुनसरी, कैलाली

४५. गाउँपालिकामा उत्पादित दुग्ध पदार्थ, खाद्य पदार्थ, तरकारी फलफूल लगायत नगदे वाली उत्पादनहरुको बजारमा निकासी गर्न पहुँच बृद्धि गर्दै आन्तरिक बजार विस्तारका लागि जोड दिइनेछ। साथै उत्पादित कृषिजन्य वस्तुहरुलाई भण्डारण तथा विक्रि वितरणका लागि कृषि उपज संकलन केन्द्रलाई ब्यवस्थित गरिनेछ।
४६. पशुपंछी पालन तथा कृषिलाई व्यवसायीकरण गर्न चाहने युवा किसानहरुलाई ज्ञान, सीप, प्रविधि र सहयोग प्रदान गरिनेछ तथा कृषि र पशु पकेट विकास कार्यक्रमलाई प्रोत्साहित गरिनेछ।
४७. धान उत्पादन र दुग्ध पदार्थ उत्पादनमा किसानलाई प्रोत्साहन गरिनेछ। कृषि सहकारीहरुलाई उल्लेखित कार्यहरु गर्न गराउनका लागि प्रोत्साहन गरिनेछ।
४८. विदेश पलायन भएका युवालाई कृषिमा आकर्षित गरी रोजगारीको अवसर सिर्जना गर्दै स्वरोजगार तथा आत्मनिर्भर बनाउन कृषिमा यान्त्रीकीकरण कार्यक्रमलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ।
४९. "आफ्नो लागि आफैँ उत्पादन गरौं, तरकारीमा आत्मनिर्भर बनौं" र "एक घर एक करेशावारी" भन्ने नाराका साथ तरकारीमा आत्मनिर्भर हुन आवश्यक नीति तय गरिनेछ।
५०. यमुनामाई गाउँपालिकावासीहरुलाई स्वच्छ माछा मासु उपभोग गर्ने वातावरणको सुनिश्चितता प्रदान गर्नका लागि पशु बधशाला र मासु जाँच गर्ने ऐन, २०५५ को कार्यान्वयन गर्न आवश्यक पहल गर्ने नीति लिइएको छ। साथै मासु व्यवसायीहरुले गाउँपालिकाले तोकेको स्थानमा मात्रै मासुको कारोवार गर्नका लागि प्रोत्साहन गरिने छ।
५१. यमुनामाई गा.पा.भित्रका कृषियोग्य भूमिमा सिचाई व्यवस्थापनका लागि कृषि कुलो नक्शांकन, निर्माण तथा मर्मत सम्भारको आवश्यक व्यवस्थापन गरिनेछ। साथै गाउँपालिकामा कृषि उपजको वृद्धिका लागि कृषि विद्युतिकरणलाई प्राथमिकता दिइनेछ।

सबल राजश्व प्रशासन

५२. गाउँपालिकाको कर प्रशासनलाई करदातामैत्री बनाउन सोसँग सम्बन्धित क्षेत्रसँग आवश्यक समन्वय गरी करदाता शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ।
५३. यसै आ.व. २०८१/८२ देखि घरबहाल कर संकलन कार्यलाई कडाईका साथ अघि बढाइने छ। घरबहाल कर प्रयोजनका लागि क्षेत्रनिर्धारण गरेर न्यूनतम मासिक दर कायम राखेर राजश्व सङ्कलन गरिने छ। व्यवसाय कर संकलनका लागि व्यवसाय, अस्पताल, निजि विद्यालय लगायतको लगत संकलन तथा व्यवसाय दर्ता अभियान सञ्चालन गरिने छ साथै सञ्चालनमा रहेको व्यवसाय, अस्पताल, निजि विद्यालय लगायतको करको दायरामा लयाइनेछ।

यमुनामाई गाउँपालिकाको आर्थिक बर्ष २०८१/०८२ को निति तथा कार्यक्रम

महमद सजद
अध्यक्ष
यमुनामाई गाउँपालिका
सरुवाडा, रौतहट

५४. गाउँपालिकालाई आर्थिक विकासमा सक्षम बनाउनका लागि सहकारी, निजी क्षेत्र तथा सरकारी क्षेत्रबीचमा आवश्यक समन्वय गरी अगाडी बढाइने छ ।

पर्यटन विकास तथा सांस्कृतिक प्रवर्द्धन:

५५. गाउँमा रहेका धार्मिक, सांस्कृतिक तथा पर्यटकीय महत्वका स्थानहरू र साहित्य कला संस्कृतिको संरक्षण तथा सम्बर्द्धन गरिनेछ । मठ-मन्दिर तथा धार्मिक क्षेत्रहरूको संरक्षण सम्बर्द्धन गर्दै ऐतिहासिक तथा धार्मिक स्थलहरूको विकासका लागि प्रचार प्रसारलाई प्राथमिकता दिई अगाडि बढाउने नीति लिइनेछ ।

५६. यस गाउँपालिकाको छिमेकी गाउँपालिका तथा नगरपालिकामा रहेका पर्यटकीय स्थल/धार्मिक स्थलसम्म आवत जावतको लागि सहज सडक सञ्जाल निर्माणका लागि निरन्तरता दिनेछ ।

विपद् व्यवस्थापन तथा बातावरण संरक्षण तर्फ:

५७. आगलागीबाट हुने क्षतिबाट प्रारम्भिक रूपमै नियन्त्रण गर्न गाउँपालिका कार्यालय, वडा कार्यालयहरूमा फायर एक्स्टिङ्गुइसर (FIRE EXTINGUISHER) जडान गरिनेछ । गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका पसल तथा उद्योगहरूमा फायर एक्स्टिङ्गुइसर (FIRE EXTINGUISHER) राख्न उद्योग वाणिज्य संघ रौतहटसँग सहकार्य गरिने छ साथै दमकलको व्यवस्थापनका लागि पहल गरिनेछ ।

५८. गाउँपालिकालाई धुलो मुक्त सडक निर्माणको लागि गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका मुख्य तथा सहायक सडकहरूलाई कालोपत्रे तथा ढलानकार्यलाई निरन्तरता दिई धुलो मुक्त गाउँपालिका बनाउने अभियानलाई निरन्तरता दिइनेछ । साथै धुवामुक्त गाउँपालिका बनाउने अभियानलाई निरन्तरता दिई लक्षित वर्गलाई ग्यास सिलेण्डर तथा चुल्हा बितरणका साथै बैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धनको सहकार्यमा विद्युतीय चुलो, गोबर ग्यास तथा सोलारहरूको आवश्यक व्यवस्थापन गरिनेछ ।

५९. विपद् व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन स्थानिय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति मार्फत गाउँपालिका स्तरीय विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अध्यावधिक गरिनेछ ।

६०. वाढी प्रभावित क्षेत्रका जनताहरूको तत्काल उद्धार गर्नका लागि लाइफ ज्याकेट, डोरी, डुंगा आदि खरिद गरी सुरक्षा निकाय तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसँग समन्वय गरी तयारी अवस्थामा रहने तथा स्थानीयस्तरमा नै खोज तथा उद्धार कार्य दल, प्राथमिक उपचार कार्य दल, सुचना तथा संचार कार्यदल, तथा राहत व्यवस्थापन कार्यदल गठन गरिनेछ ।

यमुनामाई गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को निति तथा कार्यक्रम

महेश साह
 अध्यक्ष
 यमुनामाई गाउँपालिका
 सरुवाडा, रौतहट

६१. गाउँपालिकामा बिपद् प्रतिकार्यका लागि स्थापना गरिएको विपद् व्यवस्थापन कोषलाई सामाजिक सहयोगको रूपमा पनि प्रयोग गरिनेछ। स्थानिय आपतकालिन सञ्चालन केन्द्रको स्थापना गरी विपद् पूर्व सूचना प्रणाली तथा प्रतिकार्य कार्यलाई व्यवस्थित गरिने छ।
६२. यमुनामाई गाउँपालिका क्षेत्रको फोहर तथा दिसाजन्य लेदो व्यवस्थापन कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन आवश्यक सरसफाई कर्मीको व्यवस्थापन गरि ट्रयाक्टर, ट्रेलर, सेफटी टंकी समेत खरिद गरिनेछ।
६३. गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका स्वच्छ वातावरण तथा सौन्दर्यकरणका लागि मुख्य सडकहरूको दुबै किनारमा बृक्षा रोपण गर्ने कार्यको शुरुआत गरिनेछ। बृक्षरोपण गरिएका रुखविरुवाहरूको संरक्षण तथा व्यवस्थापनका लागि हेरालुको व्यवस्था मिलाइने छ।
६४. गाउँ क्षेत्रमा रहेका पोखरी, जलाशय तथा खानेपानी मुहानहरूको संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्दै सदुपयोग गरिने छ। भुकम्प प्रतिरोधी भवन निर्माणमा संलग्न दक्ष/अदक्ष निर्माणकर्मीलाई तालिम सञ्चालन गर्न नेपाल भूकम्प प्रविधि समाज लगायतका संघसंस्थाहरूसँग आवश्यक समन्वय गरिने छ।

संस्थागत विकास तथा सुशासन तर्फ:

६५. यमुनामाई गाउँपालिका लगायत सम्पूर्ण वडा कार्यालयहरूमा राजश्व व्यवस्थापन सूचना प्रणाली र जिन्सी श्रेस्ता प्रणाली सञ्चालनमा ल्याइनेछ। वडा कार्यालयहरूबाट सञ्चालन हुने व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रणालीलाई अनलाईनमा सञ्चालन गर्न दक्ष जनशक्तिको व्यवस्थापन गरिनेछ।
६६. यसगाउँपालिकालाई सुशासनमैत्री गाउँको रूपमा स्थापित गर्नका लागि भ्रष्टाचारमा शुन्य सहनशिलताको नीतिलाई अवलम्बन गर्ने नीति लिइएको छ। साथै सबै वडा कार्यालयहरूमा नागरिक बडापत्र, कर, दरबन्दी लगायतका विवरणहरूलाई Digital प्रविधीमार्फत् वडावासी तथा गाउँवासीलाई सूसुचित गराइने नीति लिइएको छ।
६७. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालन गरिने विभिन्न कार्यक्रमहरू सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरूसँग सहकार्य तथा समन्वय गरी सञ्चालन गरिने नीतिलाई प्राथमिकतामा राखिएको छ।
६८. गाउँपालिकाका सबै वडामा सुभाब पेटिका, नागरिक बडापत्र, सूचना अधिकारी तथा गुनासो सुन्ने अधिकारीको व्यवस्था गरिने छ। गाउँपालिका कार्यालयमा सेवा लिन आउने सेवाग्राहीलाई सहज रूपमा सेवा लिनका लागि कार्यालयमा सहायता कक्ष स्थापना गरिने छ।
६९. न्यायिक समिति अन्तर्गत वडाहरूमा मेलमिलाप केन्द्रहरू गठन गरि मेलमिलापकर्ताहरूका लागि तालिमको व्यवस्था गरी नियम अनुसार छिटो छरितो ढंगले सेवा प्रदान गरिने नीति लिइने छ।

यमुनामाई गाउँपालिकाको आर्थिक बर्ष २०८१/०८२ को निति तथा कार्यक्रम

महेश साह
 अध्यक्ष
 यमुनामाई गाउँपालिका
 सरुवाडा, रोताहट

७०. जनताको हितलाई ध्यानमा राखी कानून सम्मत, छिटो छरितो, जनमूखी, सेवामूखी र भ्रष्टचार मुक्त (पारदर्शीता, जवाफदेहिता, सहभागीता र दुरदर्शीता) समेतको सिद्धान्तका आधारमा सुशासन कायम गर्ने नीति लिइनेछ ।
७१. जनताको हितलाई ध्यानमा राखी गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयहरुबाट सम्पादन हुने सबै कार्यहरु अन लाइन (E Governance) को माध्यमबाट सञ्चालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
७२. आवश्यक्ता अनुसार गाउँपालिकामा कार्यरत सम्पूर्ण कर्मचारीहरुलाई उपयुक्त तालिमहरुको व्यवस्था गरि दक्ष बनाउने नीति हुनेछ ।
७३. गाउँपालिकाको न्यायिक समितिको व्यवस्थापन र परिचालन तथा न्याय निरुपणको कार्यलाई थप व्यवस्थीत र प्रभावकारी बनाइनेछ ।

अन्त्यमा, विगतमा गाउँसभाले अख्तियार गरेका नीतिहरुलाई उच्च प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गर्दै लगिने नीति लिइएको छ । यमुनामाई गाउँपालिकाको आठौँ गाउँसभा सम्पन्न गर्न सहयोग पुऱ्याउनु हुने सम्पूर्ण गाउँसभाका सदस्य ज्यूहरु, कर्मचारी साथीहरु, विभिन्न सङ्घ संस्थाका प्रतिनिधिहरु तथा सम्पूर्ण गाउँवासी, दाजुभाई तथा दिदिबहिनिहरुलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । साथै आगामी दिनहरुमा पनि यहाँहरुको सक्रिय सहभागिता, सकारात्मक सहयोग हुने विश्वास व्यक्त गर्दछु ।

महमद सउद
अध्यक्ष
यमुनामाई गाउँपालिका
सुनसरी, रौतहट